

قاب سبز

آتش زاگرس باز هم قربانی گرفت. در آتش سوزی جنگل های شهرستان اردل استان چهارمحال و بختیاری، سید محمد حسینی از امدادگران هلال احمر به علت ریزش سنگ ناشی از آتش سوزی جان باخت. این جوان ۲۵ ساله که دانشجوی رشته حقوق بود، هفتمین قربانی آتش سوزی های زاگرس است.

معرفی یک فعال محیط زیستی در ساوه. آقای حاتمی که نماینده گی تعمیرات بو تان گاز در خیابان شریعتی ساوه را دارند یکی از اعضای گروه محافظان طبیعت ساوه و زنده به هستند که فعالیت های فرهنگی خوبی در گشت و گذار های طبیعت گردی دارند. ایشان با اهدای کتاب و تراکت های محیط زیستی به گردشگران و فرزندانشان سعی در ترویج افکار عمومی و ارتقای آگاهی برای حفظ منابع طبیعی و محیط زیست داشته و تا کنون هم گام های مؤثری در این راه برداشته اند.

ورود شبانه روزی فاضلاب صنعتی به رودخانه کن در منطقه ۱۸. مخاطرات: ۱- آلوده کردن آب رودخانه، لازم است بدانیم آب رودخانه کن مورد استفاده کشاورزان بسیاری از یافت آباد تهران تا اراضی کشاورزی استان قم است، ۲- آلوده شدن سفره های زیرزمینی با سبب گسترده شیمیایی از طریق آمیخته شدن با آب رودخانه کن و نفوذ به سفره های زیرزمینی، ۳- آلوده کردن هوا و خاک و ۴- مخاطرات احتمالی برای پرندگان و حیوانات، محدوده اطراف این فاضلاب محیط زیست پرندگان بسیاری مانند قرقی و شاهین است.

کاوه مدنی، کارشناس بین المللی محیط زیست: «درسی ابتدایی که با هزینه ای زیاد از طبیعت آموختیم، دشت های سیلابی و رود دره ها همچون خانه و کاشانه قدیمی رودها (فصلی و دائمی) هستند. تجاوز به این خانه و کاشانه می تواند عواقب خسارت باری برای انسان ها به دنبال داشته باشد.»

آمارها نشان می دهد در ایران روزانه ۳ هزار تن و سالانه بیش از یک میلیون تن کیسه پلاستیکی تولید می شود در حالی که عمر مصرف آنها زیر ۱۰ دقیقه است اما صدها سال در طبیعت باقی می ماند. از این رو سازمان حفاظت محیط زیست پیش نویس لایحه دائمی «کاهش مصرف کیسه های پلاستیکی» را تهیه و به کمیسیون زیر بنایی دولت ارسال کرده است. ایرنا

بدون شرح

یادداشت سبز

کاهش فعالیت های صنعتی و اقتصادی در اثر کووید-۱۹ جایگزینی برای اقدامات پایدار و هماهنگ جهت جلوگیری از تغییرات آب و هوایی نیست

مصرف بی رویه سوخت های فسیلی گرمای زمین را بالا برده

کارشناسان چند دهه است درباره خطرات گرم شدن زمین هشدار می دهند. انتشار گازهای موسوم به گازهای گلخانه ای حاصل از سوختن سوخت های فسیلی گرمای زمین را بالا برده و همین افزایش دما باعث تغییراتی نگران کننده در آب و هوای زمین شده. جایی یخبندان راه انداخته و جای دیگر تابستان های داغ، جایی مردم از خشکسالی در حال از دست دادن محصولات کشاورزی و درآمد منابع آبی خود هستند و جایی دیگر سیل خاتمان مردم را برده پیامدهای پدیده های انسان ساز گرم شدن زمین و تغییرات آب و هوایی، هر روز از جایی سر برمی آورند. موج گرما، آتش سوزی های وسیع و سیل که چند دهه است به اتفاقاتی عادی تبدیل شده اند، بر منابع غذایی هم به طور جدی تأثیر می گذارند.

دمای زیاد، سیل و خشکسالی می تواند محصولات را نابود و میزان بهره دهی را کم کند، زمستان های گرم باعث جوانه زدن زودهنگام و در نتیجه از دست رفتن محصولات کشاورزی می شود، اما موج گرما تنها بر هم زنده چرخه زندگی گیاهان نیست. گرما زندگی دام ها را نیز تهدید می کند، احتمال بیماری در آنها را افزایش و باروری و شیر آنها را کاهش می دهد. از سوی دیگر، محصولات کشاورزی خاص در معرض بیماری های خاص هستند. مثلا تغییرات آب و هوایی باعث تکثیر نوعی قارچ می شود که می تواند ۸۰ درصد از محصولات مزارع موز را از بین ببرد. باران های سیل آسا در هوایی گرم کرین خاک را که عنصری حیاتی برای رشد و نمو گیاه است، از میان می برد.

از جمله مشکلات دیگر گرم شدن هوا، افزایش بیماری های مشترک میان حیوان و انسان است که در برخی موارد مانند کرونا می تواند تهدیدی جدی برای بشر باشد.

کارشناسان اعتقاد دارند اگر تغییرات آب و هوایی و گرم شدن زمین را جدی نگیریم، باید انتظار بیش از این را داشته باشیم، انتظار داشته باشیم که تا اواسط قرن، منابع غذایی مان کمتر شوند و قیمتشان نیز بالاتر برود. برخی از این تغییرات زودتر آغاز شده و همین حالا هم قابل مشاهده هستند.

از جمله مسائلی که در چند هفته قبل مطرح بوده، افزایش میزان گازهای گلخانه ای و در نتیجه افزایش دمای زمین به دلیل سوختن جنگل ها است. کارشناسان عقیده دارند مقادیر عظیم دی اکسید کربن و دود حاصل از سوختن جنگل ها نیز می تواند از عوامل نگران کننده برای بیشتر شدت تغییرات آب و هوایی باشد.

گفته می شود آتش سوزی های جاری در سبیری و سایر نقاط جهان اغلب به گرمای شدید در این مناطق مرتبط است.

کارشناسان اعتقاد دارند اگر تغییرات آب و هوایی و گرم شدن زمین را جدی نگیریم، باید انتظار بیش از این را داشته باشیم، انتظار داشته باشیم که تا اواسط قرن، منابع غذایی مان کمتر شوند و قیمتشان نیز بالاتر برود. برخی از این تغییرات زودتر آغاز شده و همین حالا هم قابل مشاهده هستند

بی بی سی در گزارشی که اخیراً آورده می گوید: احتمال افزایش ۱/۵ درجه ای دمای سیاره در ۵ سال آینده بیشتر شده است.

سازمان جهانی هواشناسی می گوید: «اکنون بیش از پیش احتمال دارد که دمای زمین تا ۵ سال دیگر به بیش از ۱/۵ درجه سانتی گراد بالاتر از دوران ماقبل صنعتی رسیده باشد.» براساس ارزیابی این سازمان این مرز اکنون به احتمال ۲۰ درصد در یکی از سال های ۲۰۲۰ تا ۲۰۲۴ میلادی شکسته خواهد شد. دانشمندان می گویند این نشان می دهد که مهار تغییرات اقلیمی چقدر دشوار شده است.

توافق ۲۰۱۵ میلادی پاریس از رهبران جهان می خواست خود را به سیاست هایی متعهد کنند که هدف آن این است که افزایش میانگین دمای زمین نسبت به دوران پیشاصنعتی از ۱/۵ درجه سانتی گراد بالاتر نرود. براساس گزارش بی بی سی، محققان می گویند میانگین

سالانه دمای زمین همین حالا بیش از یک درجه بالاتر از دهه ۱۸۵۰ است و احتمالاً در ۵ سال آینده در همین حدود باقی خواهد ماند. مطالعات قبلی احتمال افزایش ۱/۵ درجه ای دما در کوتاه مدت را ۱۰ درصد ارزیابی کرده بود که حالا این احتمال ۲ برابر شده و هرچه جلوتر می رویم بیشتر می شود.

بعضی بخش های جهان بیش از سایر بخش ها شاهد افزایش دما خواهند بود، و دانشمندان می گویند میزان افزایش دما در قطب شمال احتمالاً ۲ برابر متوسط امسال جهانی خواهد بود. آنها همچنین پیش بینی می کنند که در ۵ سال آینده به دلیل بالا آمدن سطح دریا توفان های بیشتری در اروپای غربی رخ دهد. این ارزیابی نوسان های طبیعی و همچنین تأثیر تصاعد کربن در اثر فعالیت های انسانی را در نظر می گیرد - با این حال این مدل ها کاهش تصاعد دی اکسید کربن در پی همه گیری ویروس کرونا را محسوب نمی کند. سازمان جهانی هواشناسی می گوید بعد است کاهش فعالیت ها در اوایل دهه ۲۰۲۰ بر دما تأثیر بگذارد. پروفیسور پاتری تالاس، مدیر کل این سازمان گفت: «سازمان جهانی هواشناسی بارها تأکید کرده است که کاهش فعالیت های صنعتی و اقتصادی در اثر کووید-۱۹ جایگزینی برای اقدامات پایدار و هماهنگ ادامه داد برای جلوگیری از تغییرات اقلیمی نیست.»

او گفت: «به دلیل دوام زیادی دی اکسید کربن در اتمسفر، انتظار نمی رود کاهش تصاعد در سال جاری به کاهش تراکم دی اکسید کربن جو که عامل افزایش دماست منجر شود.»

تالاس افزود: «که ناکامی در رسیدگی به تغییرات جوی ممکن است رفاه و سلامت انسان ها، اکوسیستم ها و اقتصادها را برای قرن ها تهدید کند.»

به گفته کارشناسان اگر مرز ۱/۵ درجه سانتی گراد در یکی از سال های آینده شکسته شود، این به معنی بی اعتبار بودن اهداف جاری نیست. با این حال این تحول یک بار دیگر اضطرابی بودن کاهش تصاعد گازهای گلخانه ای برای جلوگیری از حرکت سیاره به سوی یک دنیای گرم تر و پر مخاطره تر را نشان خواهد داد.

در یک جمع بندی مختصر می توان گفت، همان طور که بارها کارشناسان هواشناسی و محیط زیست تأکید کرده اند، راه مقابله با پدیده خطرناک گرم شدن زمین، اول کاهش مصرف به طور کلی و به خصوص کاهش تردد با وسایل نقلیه ای است که با سوخت فسیلی کار می کنند که حتی پیشرفته ترین خودروها و هواپیماها سهمی چشمگیر در انتشار گازهای گلخانه ای و تغییرات آب و هوایی دارند و سپس جایگزین کردن سوخت های پاک مانند انرژی خورشیدی و باد دست کم برای گرم کردن ساختمان ها به جای سوخت های فسیلی است. ■

هشدار سبز

جمعیت کلان ز اغی ها باید با روش های علمی کنترل شود

باید با کنترل هدفمند جلوی افزایش بیش از حد جمعیت کلان ها را بگیریم

این رفتارشناس حیوانات یکی از راهکارهای اثر گذار برای کنترل جمعیت کلان ها را فرهنگ سازی جهت جلوگیری از ریختن غذا در پارک ها و فضاهای شهری جهت تغذیه این گونه برشمرده، و می گوید: «خلقت هیچ موجودی بی دلیل و بی منفعت نیست، اما از یاد آنها می تواند آسیب و آلودگی به شهرها و مناطق رارقم بزند. هر سال جمعیت کلان ها به صورت تصاعدی بالا می رود و سن آنها حداقل ۴۰ سال است، کارشناسان محیط زیست باید این وضعیت را بررسی و جمعیت را کنترل کنند، چون بشر طبیعت را دستکاری کرده و تعداد گونه ها بالا رفته پس بشر باید کنترل هدفمند را دنبال کند و با برنامه ریزی درست جلوی افزایش بیش از حد جمعیت کلان ها را بگیرد چراکه با ادامه روند معمول زیست باقی پرندگان ممکن است در خطر بیفتند.» وی با بیان اینکه باید بازتری به موضوع نگاه کرد،

که فرصت بیابد، حمله می کند. از همین رو، متأسفانه گروهی او را در شمار آفت طبقه بندی کرده و حذف را به نفع دیگر جانداران از جمله انسان می دانند. چندی قبل، در برنامه ای تلویزیونی، رئیس منطقه حفاظت شده میانکاله درباره از دیاد جمعیت کلان های زاغی در منطقه میانکاله و کم شدن تعداد قراول هشدار داد، که هر چند برای بر آورد درست باید سرشماری دقیقی انجام شود، اما مساله مهم و قابل توجه و نگران کننده ای است. صادقی را، کلان ها را اینطور طبقه بندی می کند: «در ایران ۱۰ گونه کلان وجود دارد که شامل دو گونه غراب، کلان ابلق، کلان سیاه که تقریباً مهاجر است و در اراضی کشاورزی از کرم و حشرات و دانه ها تغذیه می کند، کلان نوک سرخ و نوک زرد که بیشتر در کوستان ها دیده می شوند، کلان گردن بور که بسیار کمیاب است، زاغ بور که آندمیک ایران است و در مناطق کویری به خصوص در کویر یزد دیده می شود، جیجاق و کلان زاغ که سفید و سیاه و با دم بلند است.»

زاغی ها در شمار پاک کننده های طبیعت از ضایعات متعفن بوده و در کنترل جمعیت آفاتی چون ملخ ها، بسیار کارکردی مثبت دارند

می افزاید: «کنترل باید به شکل کارشناسی انجام شود برای مثال یک کشاورز که به دفع آفات آشنا نباشد، سم زیادی مصرف می کند، این کار علاوه بر اینکه کل حشرات را از بین می برد، پرندگان حشره خوار را نیز در معرض خطر گرسنگی قرار می دهد.» به عقیده وی، جالب این است که گونه های دیگر کلان در طبیعت مانند کلان سیاه نوک زرد یا کلان سیاه نوک قرمز یا زاغ بور که مختص ایران است و کلان گردن بور و غراب شاید به دلیل تماس کمتر با انسان ها، جمعیت متعادلی دارند در صورتی که کلان زاغی یا کلان سیاه به واسطه زیست در شهرها و تغذیه از پسماندهای شهری، جمعیت شان رو به افزایش است. این رفتارشناس حیوانات با اشاره به اینکه این روزها شاهد از دیاد کلان ها به ویژه در سطح شهرها هستیم، می گوید: «برخی افراد اقدام به غذاهای چربی و زباله گوشت و... به کلان ها می کنند. این رفتار باعث می شود که فضا برای این گونه پرنده مساعد شود و به تبع آن شمار آنها افزایش یابد، حتی در برخی از پارک ها فقط صدای کلان به گوش می رسد.»

زاغی ها در شمار پاک کننده های طبیعت از ضایعات متعفن

خلاصه آنکه یادمان باشد: زاغی ها در شمار پاک کننده های طبیعت از ضایعات متعفن بوده و در کنترل جمعیت آفاتی چون ملخ ها، بسیار کارکردی مثبت دارند. اگر بکشیم تا هرچه سریع تر محل های دفن زباله سامان گرفته، سرانه تولید زباله تر کاهش یافته و اجازه زندگی در آسمان وطن به دشمنان طبیعی زاغی ها داده شود، آنگاه به تعادلی پایدار و ثمربخش برای هر دو سوی معادله می رسیم. ■

کلان زاغی را بشناسیم

کلان زاغی - Pica Pica - یکی از هوشمندترین جانداران روی زمین است و یگانه غیر پستانداری که می تواند تصویر خود را در آینه تشخیص دهد. او خطر را به خوبی حس می کند، ترس است و همه چیز خوار و انعطاف زیادی در شرایط مختلف جغرافیایی و اقلیمی از خود نشان می دهد. لانه های خود را بدون سقف در ارتفاعات درخت بلند و غیر قابل دسترسی می سازند. علاوه بر این، خودش یکی از شکارچی های حرفه ای بوده و به جوچه ها و تخم های دیگر پرندگان در بزنگاه هایی